

OBSAH

1.	Úvod	Str. 8
2.	Prírodné pomery študovaného územia	11
2. 1.	Vymedzenie študovaného územia	11
2. 2.	Klimatické pomery	11
2. 3.	Hydrologické pomery	13
2. 4.	Geologické pomery	16
2. 5.	Geomorfologické pomery	22
2. 6.	Pôdne pomery	33
2. 7.	Vegetačné pomery	37
3.	Prehľad prác k problematike vývoja Váhu a jeho úprav pri Leopoldove	41
4.	Metodika	45
4. 1.	Archívne zdroje dát	45
4. 2.	Počítačové spracovanie historických máp	46
4. 2. 1.	Digitalizácia máp	46
4. 2. 2.	Transformácia máp do jednotnej mierky v prostredí počítačového softwaru	46
4. 2. 3.	Vektorizácia máp	55
4. 3.	Analýza a grafické spracovanie zvektorizovaných máp	58
4. 3. 1.	Kvantifikácia laterálnej erózie	58
4. 3. 2.	Digitálny model reliéfu	58
4. 4.	Verifikácia a interpretácia údajov historických máp	59
5.	Výsledky	59
5. 1.	Rieka váh podľa historických máp a leteckých snímok	59
5. 1. 1.	Váh v roku 1668 na mape inžiniera Andersiho	59
5. 1. 2.	Pevnosť Leopoldov s úsekem Váhu na pláne M. Meriana v roku 1672	61
5. 1. 3.	Váh v roku 1675 na mapách A. F. Ungara	62
5. 1. 4.	Časť alúvia Váhu na pláne Hermana Kleinwächtera z roku 1728	64
5. 1. 5.	Váh v júni 1735 na mape Samuela Mikovíniho	66
5. 1. 6.	Váh na mape Samuela Mikovíniho (1737 ?)	69
5. 1. 7.	Váh v roku 1742 na mape Jána Weingartnera	71
5. 1. 8.	Váh v roku 1749	71
5. 1. 9.	Váh v roku 1753	73
5. 1. 10.	Váh v roku 1770 na mape Samuela Kriegera	74
5. 1. 11.	Váh v roku 1772 na mape Christiána Altingera	76
5. 1. 12.	Váh v roku 1775 na mape Nepomuka Szalókyho	77
5. 1. 13.	Váh v roku 1778 na mape Juraja Jácziga	79
5. 1. 14.	Váh v roku 1779 na mape časti Nitrianskej stolice	79
5. 1. 15.	Váh v rokoch 1782 – 1784 na mape I. vojenského mapovania	81
5. 1. 16.	Váh v roku 1812	81
5. 1. 17.	Návrh na rozšírenie leopoldovskej pevnosti v roku 1812	83
5. 1. 18.	Erózia Váhu pri Berekseku v rokoch 1828 – 1831	85
5. 1. 19.	Váh v roku 1838 na mape II. vojenského mapovania	90
5. 1. 20.	Váh v roku 1885 na mape III. vojenského mapovania	92
5. 1. 21.	Váh na katastrálnych mapách (1894)	92
5. 1. 22.	Váh na č.-s. vojenskej špeciálnej mape z dvadsiatych rokov 20. storočia	95
5. 1. 23.	Váh na vojenskej topografickej mape z roku 1955	95
5. 1. 24.	Váh v polovici päťdesiatych rokoch 20. storočia na topografickej mape 1 : 5 000	97
5. 1. 25.	Váh v roku 1976 na listoch základnej mapy 1 : 10 000	100
5. 2.	Zmeny koryta Váhu a historické povodne	102
5. 2. 1.	Povodne ako hybná sila zmien koryta	102
5. 2. 1. 1.	Druh (typ) povodne	102
5. 2. 1. 2.	Veľkosť (magnitúda) povodní	104
5. 2. 1. 3.	Frekvencia a výskyt povodní na Váhu v priebehu roka v minulosti	106
5. 2. 1. 4.	Geomorfologická odozva toku na povodňové udalosti	107
5. 2. 2.	Prehľad historických povodní na Váhu	108
5. 2. 2. 1.	Najstaršie vážske povodne pred sedemnástym storočím	108
5. 2. 2. 2.	Povodne sedemnásteho storočia	108
5. 2. 2. 3.	Povodne osemnásteho storočia	109
5. 2. 2. 4.	Povodne devätnásteho storočia	113
5. 2. 2. 5.	Povodne dvadsiateho storočia	117
5. 2. 3.	Kategorizácia povodní na študovanom úseku	121
5. 2. 4.	Povodne Váhu v kontexte hydroklimatických zmien, najmä Malej doby ľadovej	121
5. 3.	Vývoj koryta Váhu v 17. až 20. storočí a odozva rieky na antropické regulačné zásahy (syntetická časť)	129
5. 3. 1.	Váh pri Leopoldove a Hlohovci do roku 1753 z pohľadu fluvialnej geomorfológie	129
5. 3. 2.	Váh pod vplyvom antropických zásahov (1663 – 20. storočie)	133
5. 3. 2. 1.	Založenie leopoldovskej pevnosti a prvé antropické zásahy do koryta Váhu	133
5. 3. 2. 2.	Prvý návrh F. Ungara na reguláciu Váhu priepichom južne od Koplotoviec	135
5. 3. 2. 3.	Regulácia Váhu pri Leopoldove v dobe Karola III.	136

5. 3. 2. 4.	Vývoj koryta Váhu od r. 1668 do polovice 18. storočia	137
5. 3. 2. 5.	Regulácia Váhu v roku (1752–) 1753	138
5. 3. 2. 6.	Regulácia Váhu v osemdesiatych rokoch 18. storočia	140
5. 3. 2. 7.	Vývoj koryta do roku 1838	140
5. 3. 2. 8.	Regulácia Váhu pri obci Svätý Peter po r. 1843	142
5. 3. 2. 9.	Regulácia Váhu a výstavba hrádzí v druhej polovici 19. storočia	144
5. 3. 2. 10.	Regulácia Váhu v prvej polovici 20. storočia	146
5. 3. 2. 11.	Regulácia Váhu v druhej polovici 20. storočia	149
5. 3. 2. 12.	Regulácia Váhu – rekonštrukčné mapy	151
5. 3. 2. 13.	Regulačné úpravy priepichmi na dolnom Váhu, Dunaji a Hrone v 18. storočí	166
5. 4.	Staré riečne formy – prírodné pamiatky na divočenie Váhu pred reguláciou	173
5. 4. 1.	Pravý breh Váhu	177
5. 4. 1. 1.	Paleomeander Madunice I. (Malý Vážek – Panské)	177
5. 4. 1. 2.	Paleomeander Madunice II. (Svätopeterské lúky – Kabátová)	177
5. 4. 1. 3.	Paleomeander Červeník I. (Struhy)	180
5. 4. 1. 4.	Paleomeander Červeník II. (Urbárska sihoť - Ypsilonka)	180
5. 4. 1. 5.	Paleomeander Červeník III. (Medzi Váhmi)	180
5. 4. 1. 6.	Paleomeander Leopoldov I. (Prekopávané – Štrkovka)	181
5. 4. 1. 7.	Paleomeander Leopoldov II. (Starý Bereksek)	184
5. 4. 1. 8.	Paleomeander Leopoldov III. (Juhovýchodný bastión)	185
5. 4. 1. 9.	Paleomeander Leopoldov IV. (Pri železnici)	185
5. 4. 1. 10.	Paleomeander Leopoldov V. (Paradajs)	186
5. 4. 1. 11.	Paleomeander Leopoldov VI. (Souchesova reduta)	186
5. 4. 1. 12.	Paleomeander Leopoldov VII. (Výbežok)	187
5. 4. 1. 13.	Paleokoryto Šulekovo I. (Horná sihoť)	187
5. 4. 1. 14.	Paleokoryto Šulekovo II. (Medzi Váhom)	188
5. 4. 2.	Ľavý breh Váhu	189
5. 4. 2. 1.	Paleomeander Koplotovce I. (Sihoť 1.)	189
5. 4. 2. 2.	Paleomeander Koplotovce II. (Sihoť 2.)	190
5. 4. 2. 3.	Paleomeander Koplotovce III. (Záliv)	190
5. 4. 2. 4.	Paleomeander Koplotovce IV. (Šaltná)	190
5. 4. 2. 5.	Paleomeander Koplotovce V. (Oprostále / Chriby)	190
5. 4. 2. 6.	Paleomeander Svätý Peter I. (Diely pod Pajírmí)	191
5. 4. 2. 7.	Paleomeander Svätý Peter II. (Fafrn)	191
5. 4. 2. 8.	Paleomeander Svätý Peter III. (Maruše)	192
5. 4. 2. 9.	Paleomeander Svätý Peter IV. (Hošták)	192
5. 4. 2. 10.	Paleomeander Svätý Peter V. – Vinkel (Štrkovka)	193
5. 4. 2. 11.	Paleomeander Svätý Peter VI. (Šoltésovej)	193
5. 4. 2. 12.	Staré koryto Hlohovec I. (Paradajs)	193
5. 4. 2. 13.	Jazierko Hlohovec – Zámocký park	194
5. 5.	Riečna krajina Váhu v 17. – 20. storočí a jej využívanie	196
5. 5. 1.	Hlavný tok Váhu	196
5. 5. 1. 1.	Hlavný tok Váhu ako dopravná cesta	198
5. 5. 1. 2.	Hlavný tok Váhu ako strategická prekážka a administratívna hranica	200
5. 5. 1. 3.	Hlavný tok Váhu ako biotop	203
5. 5. 1. 4.	Hlavný tok Váhu ako prírodné kúpalisko	206
5. 5. 2.	Kratšie prietochné bočné ramená	207
5. 5. 3.	Vnútrokorytové geomorfologické jednotky	207
5. 5. 3. 1.	Štrkopieskové lavice a ich biotopy	207
5. 5. 3. 2.	Riečne ostrovy a sihote	209
5. 5. 4.	Úzke poloprietochné ramená	211
5. 5. 5.	Paleomeandre hlavného toku	212
5. 5. 6.	Vegetačná pokrývka a využívanie krajiny	213
5. 5. 6. 1.	Vrbové kroviny, roztrúsené porasty a solitéry drevín	213
5. 5. 6. 2.	Lužné lesy	214
5. 5. 6. 3.	Lúky a pasienky	216
5. 5. 6. 4.	Orná pôda	221
5. 5. 7.	Sekundárne vodné plochy – štrkoviská	222
5. 6.	Príspevok starých máp k histórii a lokalizácii mostov cez Váh a jeho ramená	224
5. 6. 1.	Most cez hlavný tok Váhu v Hlohovci	224
5. 6. 2.	Most cez rameno Váhu južne od leopoldovskej pevnosti (Mostík Troch krížov)	230
5. 6. 3.	Most na Gucmanovej ulici (Na Trulaskach) v Leopoldove	230
5. 7.	Príspevok historických máp k dejinám mlynárstva na Váhu	232
6.	Zhrnutie a záver	236
	Summary	239
	Literatúra	242
	Zoznam citovaných máp a plánov	254
	Slovníček použitých odborných (prípadne nárečových) pojmov a výrazov	260
	Miestne názvy	266
	Menný register	268
	Prílohy	271